

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

*Не сумуй, що люди не знають тебе, але сумуй, що ти не знаєш людей
Конфуцій.*

Кожен з Вас, мабуть, пам'ятає свої перші місяці в університеті: усе здавалось новим і недосяжним, так важко було зорієнтуватись у морі інформації. А яких зусиль варто було докласти, щоб підготувати перший у своєму житті дебют першокурсника та день факультету! Що вже казати про поселення студентів до гуртожитку! І це лише частина тих спогадів, що прийдуть Вам на згадку, якщо у Вашому навчальному закладі не було студентського самоврядування. Але якщо говорити відверто і за існуючої, але тільки на папері, студентської ради всі ці знущання над студентами могли відбуватися. На жаль, у сучасному самоврядуванні мають місце і такі випадки. Враховуючи європейський вектор подальшого розвитку України, приєднання України до Болонського процесу, творчі ініціативи Міністерства освіти і науки України щодо впровадження та розвитку студентського самоврядування у ВНЗ України на принципово нових демократичних засадах, вивчення досвіду європейського освітянського процесу є зараз актуальним і своєчасним. Але для початку мені хотілося б розповісти дещо про студентське самоврядування.

Студентське самоврядування – це форма управління, за якої студенти на рівні академічної групи, факультету, гуртожитку, курсу, спеціальності, студентського містечка, іншого структурного підрозділу ВНЗ мають право самостійно вирішувати питання внутрішнього управління. У типовому Положенні, затвердженому Міністерством освіти і науки України, наведено таке визначення: "Студентське самоврядування у ВНЗ – це самостійна громадська діяльність студентів з реалізації функцій управління ВНЗ, яка визначається ректоратом (адміністрацією), деканатами (відділеннями) і здійснюється студентами згідно з метою і завданнями, які стоять перед студентськими колективами". Головна мета органів студентського самоврядування полягає, передусім, у забезпеченні виконання студентами своїх обов'язків, захист їх прав і сприяння гармонійному розвитку особистості студента, формування в нього навичок майбутнього організатора, керівника. Студентське самоврядування є важливим фактором розвитку і модернізації суспільства, виявлення потенційних лідерів, формування у них навичок управлінської та організаторської роботи з колективом, виховання майбутньої еліти нації.

Отже, студентське самоврядування є засобом реалізації студентською громадою своїх прав, обов'язків та ініціатив через рівноправні партнерські стосунки з адміністрацією навчального закладу. Також слід зазначити, що в історії ВНЗ чітко виділяються 3 типи студентського самоврядування:

Імітаційний, або ігровий, – для нього характерна організація спільноти студентства як наслідування державного ладу (наявність парламенту, конституції, суду);

Псевдоділовий, або бюрократичний, – цей тип самоврядування робив самоціллю створення бюрократичного апарату у студентському середовищі під виглядом підготовки активістів-організаторів, коли для розширення студентського активу створюються численні ради, штаби, комісії, не зайняті реальною діяльністю;

Демократичний – його розвиток і вдосконалення обумовлені сучасними умовами життєдіяльності суспільства і вимогами до особистості студента. Демократія передбачає і соціальне партнерство, і особисту участь кожного у справах того соціуму, частиною якого він є.

Основними напрямками діяльності органів студентського самоврядування в університеті є:

- забезпечення і захист прав та інтересів студентів, зокрема стосовно організації навчального процесу;
- забезпечення виконання студентами своїх обов'язків;
- сприяння навчальній, науковій і творчій діяльності студентів;
- сприяння створенню необхідних умов для проживання і відпочинку студентів;
- сприяння працевлаштуванню випускників;
- організація співпраці зі студентами інших вищих закладів освіти і молодіжними організаціями;
- створення діяльності різноманітних студентських гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами;
- розвиток творчої індивідуальності студентів, розкриття здібностей і формування позитивних схильностей особистості;
- формування у студентів почуття господарів студентського дому, потреби підтримувати чистоту і порядок в ньому, нетерпимості до порушень правил поведінки і проживання.

На мою думку, органам студентського самоврядування українських навчальних закладів не завадило б проведення міжуніверситетських тематичних «круглих столів», видання інформаційних матеріалів за їх підсумками. Важливим фактором є зацікавлення власне самих активістів студентського самоврядування у дослідженні та побудові дійової відпрацьованої структури студентського самоврядування, підвищення ролі представництва студентів у вченій раді. Активістам студентського самоврядування слід більше уваги приділяти фінансуванню різноманітних заходів, регулювати використання фінансових ресурсів тощо.

Прагнення до росту є в кожній людині. Потрапити до складу студентської ради – це можливо, тільки потрібно мати бажання робити життя студентів кращим. І завжди бути активним учасником студентського самоврядування свого ВНЗ.

**Донецький факультет Київського національного
університету культури і мистецтв
МАЙЄР Д. В.**

*Справжньою причиною великих потрясінь, що передують зміні
цивілізації – як-то: падіння Римської імперії
і підняття арабів – є кардинальне оновлення у думках...
Всі хоч трохи значні історичні події – видимі
результати невидимих зрушень в людському мисленні.
Г.Лебон. «Психологія натовпу»*

Такий напрямок молодіжної активності, як студентське самоврядування (далі СС) на сьогоднішній день ще не дуже розвинутий, оскільки достатньо молодий, але надзвичайно актуальний, тому розвиток СС може використовуватись як опора розвитку демократичних процесів у студентському середовищі. Популяризація дієвих альтернативних механізмів розвитку СС посилять вплив студентів на викорінення негативних явищ у студентському середовищі та сформує основи демократичної самостійності та держави в цілому. Але дуже часто органи СС не є органами захисту й допомоги студентству, а натомість дуже сильно впливають на стан корупційних процесів, соціальну не рівність, відсутність контролю за якістю рівня освіти (одночасно досвід листопада-грудня 2004 року добре показав колосальний потенціал молодіжного середовища). Це відбувається з декількох причин:

По-перше: такий приклад береться з політичного світу.

По-друге: неосвіченість членів СС.

По-третє: забувається основна функція СС – це навчально-виховна та допоміжна робота .

Що стосується виховної роботи, то вона йде двома напрямками:

1. Виховання лідерських якостей та громадянської відповідальності у членів СС.
2. Виховна робота зі студентством ВНЗ.

Виховання лідера – це велика робота, починаючи від задатків природи до тренінгів, бо лідер, той, хто веде за собою, є прикладом для усіх та й в усьому, можна сказати воїн принципів. До речі, слово «принцип» прийшло до нас із давнього Риму. Так називали воїнів, які відрізнялися хоробрістю та відданістю своїй Вітчизні, на війні вони йшли у перших 4-5 рядах. Вони або пробивали оборону ворожого війська, або провокували бігство свого війська з поля бою, адже якщо хоча б один принцип розвертався у зворотному напрямку, то й усе військо розверталось. Тому на цих людях лежала велика: